

Erkenningskader kwaliteit BOA (buitenschoolse opvang en activiteiten)

Voor- en naschoolse opvang
op de basisscholen in Kluisbergen

1 Inhoud

2	Definities	3
3	Wettelijk en beleidsmatig kader	4
3.1.	Vlaamse minimumnormen (BOA-decreet)	4
3.2.	Lokale invulling Kluisbergen	4
4	Doelstelling & toepassingsgebied	5
5	Erkenningsvoorwaarden per domein	6
5.1.	Organisatorisch beleid	6
5.2.	Pedagogisch beleid	7
5.3.	Medewerkersbeleid	8
5.4.	Toegankelijkheid	9
5.5.	Monitoring & evaluatie	10
5.6.	Verbondenheid	11
6	Procedure erkenning & opvolging	12
6.1	Aanvraagprocedure	12
6.2	Handhaving	12
6.3	Duur van de erkenning	12
7	Slotbepaling	13

2 Definities

Voor een vlotte lezing van dit erkenningskader hanteren we de volgende definities:

Voor- en naschoolse opvang = Verzamelnaam voor elke vorm van georganiseerde opvang die wordt aangeboden buiten de reguliere schooltijden.

Vakantieopvang = Verzamelnaam voor elke vorm van georganiseerde opvang die wordt aangeboden op schoolvrije dagen.

Buitenschoolse opvang = verzamelnaam van voor- en naschoolse opvang en vakantieopvang

Organisator = de rechtspersoon of organisatie die verantwoordelijk is voor het aanbieden, organiseren en naleven van de voorwaarden opgenomen in het erkenningskader.

Medewerkers = iedere persoon (vrijwilliger of professional) die onder verantwoordelijkheid van de organisator activiteiten uitvoert of kinderen begeleidt binnen de buitenschoolse opvang.

Kwetsbare gezinnen = Gezinnen die door financiële, sociale, culturele of taal gerelateerde drempels moeilijk toegang vinden tot buitenschoolse opvang.

Inclusie = een werking waarin ieder kind welkom is, met aandacht voor diversiteit en gelijke kansen, ongeacht sociaaleconomische achtergrond, beperking, taal of thuissituatie.

Lokaal samenwerkingsverband BOA = Dit samenwerkingsverband heeft als opdracht het lokaal bestuur op regelmatige en systematische wijze te adviseren over het kindgericht buitenschools beleid (BOA).

Ouders = een overkoepelende term voor alle personen die een formele of feitelijke verantwoordelijkheid dragen voor de zorg en opvoeding van een kind. Dit omvat: alleenstaande ouders, biologische ouders, adoptieouders, pleegouders, voogden, juridische opvoedingsverantwoordelijken en andere duurzame betrokken opvoedingsfiguren.

3 Wettelijk en beleidsmatig kader

Het decreet *buitenschoolse opvang en activiteiten* (BOA-decreet, 3 juli 2019) beoogt een kwalitatief, toegankelijk en afgestemd aanbod voor alle kinderen van het basisonderwijs, vóór en na schooltijd en op schoolvrije dagen. Het lokaal bestuur krijgt hierin een regierol en wordt verantwoordelijk voor de organisatie, de erkenning en de kwaliteitsbewaking van het aanbod op haar grondgebied.

Met het wijzigingsdecreet op het decreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten, definitief goedgekeurd op 19 november 2025, geeft de Vlaamse overheid de lokale besturen de opdracht om **een lokaal erkenningskader** op te stellen als instrument om lokale aanbieders te erkennen als **opvanginitiatief**. Dat kader bepaalt de visie en de voorwaarden om erkend te worden als lokale aanbieder.

3.1 Vlaamse minimumnormen (BOA-decreet)

Het lokaal bestuur stelt een erkenningskader kwaliteit vast voor het aanbod dat op zijn grondgebied georganiseerd wordt.

Het kader behandelt minstens volgende domeinen:

- Organisatorisch beleid (beleidsvoerend vermogen)
- Pedagogisch beleid
- Medewerkersbeleid
- Toegankelijkheid
- Monitoring en evaluatie
- Verbondenheid

De voorwaarden omvatten minimaal: veilige en kwaliteitsvolle interacties tussen medewerkers en kinderen, naleving van wettelijke veiligheids- en taalvereisten, voldoende competent personeel, en bijzondere aandacht voor toegankelijkheid.

3.2 Lokale invulling Kluisbergen

Het lokale erkenningskader wordt opgesteld met oog voor:

- realistische uitvoerbaarheid;
- ondersteuning van de kleuter- en basisschool als aanbieders van buitenschoolse opvang;
- focus op veiligheid, warmte en continuïteit.

Het lokale erkenningskader dient als richtinggevend kader en als stimulans om kwaliteit te verbeteren op plaatsen waar kinderen veel van hun buitenschoolse tijd spenderen. Het lokale erkenningskader geeft kansen om in vertrouwen te groeien en te evolueren naar meer kwaliteitsvolle buitenschoolse tijd voor kleuters en lagereschoolkinderen, met een rapporterings- en kwaliteitscyclus als leidraad.

4 Doelstelling & toepassingsgebied

Via het BOA-decreet (buitenschoolse opvang en activiteiten) streeft de Vlaamse overheid naar een gevarieerd aanbod voor alle kinderen na school en tijdens de vakantie. Het lokaal bestuur neemt hierin de regie en werkt samen met alle betrokken partners aan een kindgericht buitenschools beleid.

Het lokaal bestuur staat in voor de erkenning en handhaving van het lokaal opvangaanbod, binnen een Vlaams kwaliteitskader. Via het lokaal erkenningskader zal het lokaal bestuur organisatoren erkennen.

Het lokaal bestuur wenst in te stappen in het decreet vanaf **1 september 2026**. Om dat te realiseren, stelt de gemeente Kluisbergen het '**erkenningskader kwaliteit buitenschoolse opvang**' vast.

Dit erkenningskader geeft de kwaliteitsvoorwaarden weer waaraan een organisator moet voldoen om aanspraak te kunnen maken op BOA-middelen. Dit kader werd opgemaakt in afstemming met het lokaal samenwerkingsverband BOA.

Dit erkenningskader geldt voor de voor- en naschoolse opvang die wordt georganiseerd:

- **in infrastructuur van de scholen op het grondgebied van Kluisbergen;**
- **voor- en naschools, ook op woensdagnamiddag;**
- **voor schoolgaande kinderen in het kleuter- en lager onderwijs.**

5 Erkenningsvoorwaarden per domein

5.1 Organisatorisch beleid

Vlaamse minimumnorm:

De organisator beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen en organiseert het aanbod op een veilige, continue en transparante manier.

Kluisbergen:

De organisator heeft de **integriteit** en het **beleidsvoerend vermogen** om kwaliteitsvolle en duurzame opvang te realiseren, en draagt dat uit in de volledige werking.

Beleidsvoerend vermogen is de mate waarin de organisator in staat is om een zelfstandig beleid te voeren, rekening houdend met de beschikbare beleidsruimte, met de eigen doelstellingen en met de lokale context, en de mate waarin de activiteiten van de verantwoordelijke en van de medewerkers op elkaar zijn afgestemd in functie van het bijdragen aan de ontplooiing van kinderen.

Belangrijke elementen bij **beleidsvoerend vermogen** zijn:

- De organisator verklaart bij aanvraag tot erkenning akkoord te zijn met **de lokale BOA-visie** van de gemeente Kluisbergen.
- **Duidelijk leiderschap** waarbij de organisator een duidelijk omschreven **organisatiestructuur** heeft. Zo zijn de taken en functies binnen de opvang duidelijk. Hierbij voorziet de organisator duidelijke eindverantwoordelijkheid.
- **Een geïntegreerde aanpak** te voorzien. Waarbij verschillende kwaliteitsaspecten verbonden zijn aan elkaar: infrastructuur, veiligheid, gezondheid, omgang met de kinderen, organisatorisch management en samenwerking.
- **Een reflectieve, proactieve en reactieve houding.** De organisator denkt na over zijn aanpak: hij houdt rekening met de feedback van medewerkers, ouders, kinderen en andere betrokkenen. De organisator kijkt vooruit, neemt initiatief en gaat aan de slag met toekomstverwachtingen. Hij reageert passend op zowel positieve als negatieve signalen.
- **Een innovatieve houding.** De samenwerking evolueert en regels veranderen. De organisator houdt daarmee rekening en durft de werking vernieuwen als dat nodig of nuttig is.
- **Doeltreffende communicatie en transparantie.** De organisator zorgt ervoor dat de nodige informatie tijdig bij medewerkers en ouders terecht komt. Hij doet dat op een duidelijke, heldere manier. De organisator besteedt bijzondere aandacht aan communicatie met elk gezin.
- **Samenwerking.** Kinderopvang is geen eiland. De organisator werkt samen met partners en staat open voor feedback en bijsturing.

Integriteit: de geldende normen en waarden naleven, minstens in de omgang met gezinnen, kinderen en medewerkers, met specifieke aandacht voor de positieve omgang met diversiteit en het voorkomen van en gepast reageren op discriminatie en

grensoverschrijdend gedrag. De organisator meldt elke schending van de fysieke of psychische **integriteit** van een kind of van een medewerker onmiddellijk aan de bevoegde instanties en het lokaal bestuur.

De organisator voert een **gezond financieel beleid** en heeft (of maakt deel uit van) een **rechtspersoonlijkheid**. De organisator kan jaarlijkse overzichten opmaken van de in- en uitgaven gekoppeld aan de organisatie van de voor- en naschoolse opvang.

Praktische toepassing

De organisator biedt **minstens 200 uren opvang aan per kalenderjaar**.

Erkende organisatoren van buitenschoolse opvang stellen hun openingsuren af op volgend minimum: zijnde minstens voorschools van 7 uur tot 15 minuten voor de start van de school, naschools van 15 minuten na einde van de school tot 18 uur op maandag, dinsdag en donderdag, tot 17 uur op vrijdag. Niet van toepassing op woensdagnamiddag.

Een erkend organisator voorziet een **transparante inschrijvingsprocedure**.

De organisator voert een beleid om de **veiligheid** van de opvang te garanderen. Medewerkers zijn daardoor vertrouwd met de interne procedures bij ongevallen, grensoverschrijdend gedrag, evacuatie... De organisator voorziet hiervoor jaarlijks een oefening of vormingsmoment.

5.2 Pedagogisch beleid

Vlaamse minimumnorm:

De organisator waarborgt kwaliteitsvolle interacties tussen medewerkers en kinderen, bevordert hun welbevinden en hanteert het Nederlands als omgangstaal.

Kluisbergen:

De organisator heeft een **pedagogische visie** op de voor- en naschoolse opvang.

De medewerkers gebruiken het **Nederlands als omgangstaal** in interactie met kinderen, collega's en externen. De voertaal in het opvanginitiatief is Nederlands. Daarbij is er aandacht voor klare taal in de communicatie met ouders. Taalontwikkeling wordt gestimuleerd bij de kinderen.

De organisator voorziet **voldoende begeleiders** voor het aantal kinderen aanwezig om de veiligheid en speelmogelijkheden te garanderen en rekening houdende met de zorgnoden. Er wordt een **kindratio** verwacht van 1 begeleider op 25 kinderen. De organisator voorziet, in functie van veiligheid, een **minimale inzet van 2 begeleiders**, met uitzondering van het eerste halfuur van de opvang 's morgens en het laatste half uur van de opvang 's avonds.

De organisator zorgt ervoor dat de begeleiders **kwaliteitsvolle interacties** aangaan met de kinderen. Die interacties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Het **welbevinden en de betrokkenheid** van de kinderen en de verbondenheid, ook tussen de kinderen onderling, wordt opgevolgd en bevorderd;
- Er wordt rekening gehouden met het **ontwikkelingsniveau**, het **ritme**, de **interesses**, de **wensen** en de **eigenheid** van de kinderen;
- Er wordt gezorgd voor zo veel mogelijk **continuïteit in de begeleiding**.

De organisator creëert rijke en gevarieerde speelmogelijkheden en ontplooiingskansen in een sfeer van vrije tijd. Er wordt rekening gehouden met **de interesses en leefwereld** van de kinderen binnen het geheel van het aanbod. De organisator biedt een **veilige en gezonde omgeving** aan die aan de volgende voorwaarden voldoet:

- Ze is **voldoende groot** voor het aantal aanwezige kinderen;
- Ze is **speels** en biedt de mogelijkheid om zowel **binnen als buiten te spelen** en te bewegen;
- Ze biedt de mogelijkheid om tot **rust** te komen en eventueel een plek om **huiswerk** te maken;
- Er is een **gevarieerd spelaanbod** dat aansluit bij de interesses en belevingswereld van kinderen;
- Ze is **uitdagend en zo veilig** als nodig.

De organisator maakt **actief gebruik** van de **ondersteuning en opleiding** indien die aangeboden wordt door de gemeente Kluisbergen.

5.3 Medewerkersbeleid

Vlaamse minimumnorm

Medewerkers beschikken over de nodige competenties, kennis van het Nederlands en een blanco uittreksel uit het strafregister (type 596.2).

Kluisbergen

De organisator realiseert een **medewerkersbeleid** met aandacht voor het zorgzaam omgaan met alle medewerkers, betrokkenheid creëren op groter geheel van de organisatie, alsook erkenning en waardering van de medewerkers. De organisator zorgt voor goede werkomstandigheden en staat in voor het welzijn op het werk.

De organisator **ondersteunt** alle medewerkers en zet initiatieven op om hun competenties te versterken en biedt voldoende opleidingskansen. De organisator beschikt over een duidelijk **aanspreekpunt**.

De begeleiders moeten niet voldoen aan specifieke diplomavereisten, maar wel aan het door de gemeente Kluisbergen voorzien **competentieprofiel**. Begeleiders kunnen deze competenties aantonen met een diploma of relevante ervaring.

Algemeen zijn volgende **competenties** belangrijk:

- Zorg- en speelmogelijkheden aanbieden met het oog op de brede ontplooiing van het kind;
- Samenwerken met ouders en hen erkennen als eerste opvoeder;
- Samenwerken met collega's en andere lokale partners;
- Positief omgaan met diversiteit;
- Reflecteren over en verbeteren van de werking;
- Voldoende, actieve kennis van het Nederlands om in interactie te gaan met kinderen en ouders, daarbij ondersteunt de begeleider de kinderen bij de verwerving van het Nederlands, met respect voor de thuistaal van het kind;
- Een kindfocus hanteren waarbij ze warm omgaan met elk kind en de belangen van de kinderen vooropzetten.

De organisator beschikt voor zichzelf en voor de medewerkers over **een blanco uittreksel uit het strafregister** (type 596.2). Bij aanwerving mag dit uittreksel max. 2 maand oud zijn en jaarlijks staat de organisator in voor het opvragen van hernieuwde uittreksels.

Als de organisator **vrijwilligers** wenst in te schakelen tijdens opvangmomenten, ontwikkelt men hierover een visie. Ook van hen wordt minimaal een uittreksel uit het strafregister opgevraagd en gelden bovenstaande competenties.

Daarbij moet de organisator en de begeleiding in staat zijn om te gaan met **crisissituaties**. Ze kunnen de basisprincipes ter preventie van ziekte, ter bevordering van de gezondheid en basis-EHBO hanteren.

De organisator geeft medewerkers systematisch **feedback** over hun functioneren.

5.4 Toegankelijkheid

Vlaamse minimumnorm

De organisator garandeert toegankelijkheid voor alle gezinnen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen en kinderen met specifieke zorgbehoeften.

Kluisbergen

De inclusieve opvang staat open voor **kinderen die schoollopen in de gemeente of wonen in Kluisbergen**, ongeacht achtergrond of afkomst, met of zonder speciale

zorgnoden. De organisator heeft hierbij bijzondere aandacht voor **kleuters**, voor gezinnen in **kwetsbare situaties** en kinderen met een **specifieke zorgbehoefte**.

De organisator voert een **transparant prijsbeleid** en heeft de verplichting om de door de gemeente Kluisbergen **vastgelegde tarieven** te hanteren van maximum 1 euro per uur. **Niet van toepassing op woensdagnamiddag.**

De tarieven worden duidelijk gecommuniceerd naar de ouders. Voor gezinnen die het **financieel moeilijk** hebben, wordt een verminderd tarief van **50%** toegepast op basis van de Kluispas, zowel voor de voor- en naschoolse opvang als voor het woensdagnamiddagtoezicht.

De organisator maakt het opvangaanbod bekend aan gezinnen en aan het lokaal bestuur. Er is een actuele en duidelijke beschrijving van het opvangaanbod, inclusief openingsuren, prijsbeleid en inschrijvings- en annuleringsvoorwaarden. Deze informatie is zowel online als op papier beschikbaar.

De organisator denkt na over eventuele **drempels** voor gezinnen om van het aanbod gebruik te maken en werkt deze zo veel mogelijk weg.

5.5 Monitoring & evaluatie

Vlaamse minimumnorm

De organisator volgt systematisch de kwaliteit op en neemt maatregelen bij tekortkomingen.

Kluisbergen

De organisator **evalueert geregeld de werking** met de kinderen, gezinnen en medewerkers en verbetert de werking op basis van deze evaluatie.

De organisator voorziet in **een jaarlijkse rapportage** volgens een door de gemeente Kluisbergen vastgelegd sjabloon. Die rapportage richt zich op een aantal kernindicatoren op basis van de omschreven pijlers binnen dit erkenningskader.

Elke situatie waarbij de **fysieke of psychische integriteit** van een kind of een medewerker wordt geschonden, wordt adequaat behandeld.

De organisator heeft een schriftelijk vastgelegd en publiek toegankelijke procedure waar externen terecht kunnen met klachten (aantoonbaar door: klachtenprocedure in schoolreglement). Ook deze **klachtenprocedure** wordt autonoom door de organisator ontwikkeld en opgevolgd.

De organisator verwerkt **persoonsgegevens** op een veilige manier, conform de GDPR-wetgeving.

5.6 Verbondenheid

Vlaamse minimumnorm

De Vlaamse overheid beoogt een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse activiteiten voor kinderen via samenwerking tussen relevante actoren en met een regierol voor de lokale besturen.

Kluisbergen

De organisator zet in op **samenwerking** met relevante partners, en neemt bv. deel aan het lokaal samenwerkingsverband.

De organisator **werkt samen** met de gemeentelijke diensten, andere scholen en andere partners.

De organisator **verwerft en verwerkt persoonsgegevens** cfr. GDPR regelgeving, zo zijn medische gegevens via ouders/voogd beschikbaar en raadpleegbaarheid op opvanglocatie.

De organisator is verantwoordelijk voor het faciliteren deze **noodzakelijk uitwisseling van zorginformatie** tussen school en opvang, met respect voor GDPR-regels en in samenspraak met ouders/voogd.

6 Procedure erkenning & opvolging

6.1 Aanvraagprocedure

Het lokaal opvanginitiatief kan **na goedkeuring van het erkenningskader door de gemeenteraad, een aanvraag indienen** bij het lokaal bestuur. Een oproep tot indienen aanvragen zal verschijnen in de digitale nieuwsbrief en op de website.

De **beslissing rond erkenning** gebeurt na aanvraag binnen de 30 dagen door het college van burgemeester en schepenen. In geval van betwisting of discussies over de toepassing van het kader neemt het college van burgemeester en schepenen een gemotiveerde beslissing.

De erkende buitenschoolse opvanginitiatieven worden vermeld op de **website** van de gemeente.

6.2 Handhaving

De handhaving van het lokaal erkenningskader is een opdracht van het lokaal bestuur. De organisator dient jaarlijks via een sjabloon een **verslag** in als verantwoording.

De organisator wordt minstens **één keer per jaar** gecontroleerd op de voorwaarden. Een inspectiebezoek is daarnaast te allen tijde en onvoorwaardelijk mogelijk, bijvoorbeeld naar aanleiding van een klacht. Een inspecteur komt ter plaatse en gaat in gesprek met de verantwoordelijke en begeleiders. De inspecteur houdt bij de beoordeling ook rekening met de resultaten van de bevragingen van de kinderen en ouders. Er wordt een verslag met aanbevelingen opgemaakt van het bezoek.

Als wordt vastgesteld dat de organisator onvoldoende aan de slag is gegaan met de aanbevelingen, volgt er een evaluatiegesprek waarbij een medewerker van het lokaal bestuur aansluit. Een negatieve evaluatie kan leiden tot verlies van de erkenning na een beslissing van het college van burgemeester en schepenen. Verlies van de erkenning kan op elk moment ook bij dwingende redenen.

6.3 Duur van de erkenning

Dit lokaal erkenningskader treedt in werking vanaf goedkeuring door de gemeenteraad en is geldig tot en met 31 december 2031.

De erkenningen op basis van dit kader gelden vanaf **goedkeuring door het college van burgemeester en schepenen** voor bepaalde duur tot 31 december 2031, met jaarlijkse opvolging. Vanaf 2031 wordt hernieuwd of continuerend beleid voorzien.

7 Slotbepaling

Dit erkenningskader treedt in werking na goedkeuring door de gemeenteraad. Het kader vormt de inhoudelijke en organisatorische basis voor het gemeentelijk BOA-beleid in Kluisbergen en kan worden aangepast bij wijziging van regelgeving of lokale omstandigheden.